

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2023 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku o emeryturę z dnia 28 lipca 2023 roku, organ rentowy przyznał K. M. emeryturę w kwocie 5315,73 zł., od 1 lipca 2023 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Organ jednocześnie odmówił przyznania rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ na wymagane 15 lat pracy w ww. warunkach organ nie zaliczył okresu od 10 maja 1975 roku do 31 grudnia 2008 roku w S. (...)w K. na stanowisku kierowcy ciągnikowi, ponieważ brak informacji czy przy pomocy ciągnika były wykonywane wyłącznie prace transportowe. Organ wskazał także, że brak jest informacji czy wnioskodawca po powrocie z wojska powrócił na to samo stanowisko.

[decyzja o przyznaniu emerytury – k. 13-15 akt emerytalnych ZUS]

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł wnioskodawca reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata, zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę i przyznanie wnioskodawcy prawa do rekompensaty.

Odwołujący wskazał, że w okresie zatrudnienia w S. (...) w K. był zatrudniony na stanowisku kierowcy ciągnika, jednak wykonywał wyłącznie prace w transporcie, nie wykonywał prac polowych.

[odwołanie – k. 3-5]

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

[odpowiedź na odwołanie – k. 16-16 odwrót]

Na rozprawie z 6 grudnia 2023 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a w imieniu organu rentowego nikt się nie stawił.

[końcowe stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy – rozprawa z 6 grudnia 2023 roku e-protokół (...):49:43 – płyta CD – k. 48]

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. M. urodził się (...).

[okoliczność bezsporna]

Wnioskodawca, od 31 maja 1975 roku, posiada uprawnienia do prowadzenia ciągników rolniczych z przyczepami po drogach publicznych.

[odpis prawa jazdy k. 5 części A akt osobowych, prawo jazdy k. 108 części B akt osobowych]

Wnioskodawca zatrudniony był w S. (...) w K. w okresie od 10 maja 1975 roku do 22 maja 2015 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągnikowego. Za okres zatrudnienia w ww. zakładzie pracy, pracodawca wystawił skarżącemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach wskazując, że wykonywania przez niego praca określona jest w wykazie A dział VIII poz. 3 pkt 1 rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Dz. U. nr 8 poz. 43, wymienionym w wykazie A dziale VIII poz. 3 pkt 1 stanowiącego załącznik do uchwały nr 24 Zarządu Krajowego Związku (...) w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych Kółek Rolniczych.

[świadcstwo pracy k. 9-14 akt emerytalnych, świadcstwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 15 akt emerytalnych]

Na ww. stanowisku wnioskodawca jeździł po drogach publicznych – powiatowych i wojewódzkich ciągnikiem U. 365 z dwoma przyczepami, a następnie, od 1990 roku samochodem J. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, do którego również przyczepiano przyczepę. W czasie pracy w S. (...) wnioskodawca woził płody rolne. W okresie letnim woził pomidory do przetwórnicy w Ł. także truskawki i brukselkę, a w okresie jesiennym – jabłka, śliwki, a także buraki z punktów skupu do cukrowni w G. i D.. Z kolei w okresie zimowym wnioskodawca woził piach i sól z K. do utrzymania dróg. Wnioskodawca przewoził także: nawozy, kredę z K. oraz wapno z S.. Wnioskodawca woził także węgiel, gdyż spółdzielnia, w której pracował odwołujący wykonywała także usługi transportowe węgla na rzecz GS. Wnioskodawca nie wykonywał czynności związanych z naprawą traktorów. W przypadku awarii ciągnika, należało zadzwonić do mechanika.

[zeznania wnioskodawcy – rozprawa z 6 grudnia 2023 roku e-protokół (...):42:47 w zw. z e-protokołem (...):03:41-00:07:49 – płyta CD – k. 48, zeznania świadka K. J. – rozprawa z 6 grudnia 2023 roku e-protokół (...):16:37-00:21:53 – płyta CD k. 48, zeznania świadka K. K. – rozprawa z 6 grudnia 2023 roku e-protokół (...):29:38 – płyta CD k. 48, zeznania świadka K. G. rozprawa z 6 grudnia 2023 roku e-protokół (...):35:33 – płyta CD k. 48]

W okresie od 28 października 1978 roku do 21 października 1980 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową. Wnioskodawca powrócił do pracy 3 listopada 1980 roku.

[książeczka wojskowa k. 3 akt kapitałowych, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 4-4odwrót akt kapitałowych]

W okresie od 5 do 16 marca 1984 roku wnioskodawca uczęszczał na kurs operatorów kombajnów zbożowych (...). Kurs ten ukończył z wynikiem pozytywnym.

[odpis zaświadczenia z ośrodka (...) k. 35 części B akt osobowych]

Wnioskodawca, w okresie zatrudnienia w S. (...) sporadycznie pracował na kombajnie zbożowym (...), a także wykonywał obowiązki traktorzysty. Zastępował on wówczas pracowników spółdzielni przebywających na urloпах, gdyż mieszkał blisko. W okresie od 2 lipca do 22 sierpnia 2004 roku ubezpieczony nie jeździł samochodem J., gdyż brał udział w akcji żniwnej, podczas której kosił zboże kombajnem (...). Oprócz ww. sporadycznie wykonywanych prac polowych, odwołujący nie pracował w polu, a jedynie jako kierowca jeżdżący ciągnikiem (a od 1990 roku (...)) po drogach.

[zeznania wnioskodawcy – rozprawa z 6 grudnia 2023 roku e-protokół (...):42:47 w zw. z e-protokołem (...):03:41-00:07:49 – płyta CD – k. 48, pismo k. 105 części B akt osobowych, zakres czynności i odpowiedzialności traktorzysty – k. 125]

Wnioskodawca miał wypłacany dodatek za pracę w warunkach szczególnych.

[zeznania wnioskodawcy – rozprawa z 6 grudnia 2023 roku e-protokół (...):42:47 w zw. z e-protokołem (...):03:41-00:07:49 – płyta CD – k. 48, zeznania świadka K. J. – rozprawa z 6 grudnia 2023 roku e-protokół (...):16:37-00:21:53 – płyta CD k. 48]

K. M. 25 lipca 2019 roku złożył wniosek o emeryturę.

[wniosek o emeryturę z 25 lipca 2023 roku w aktach emerytalnych]

Decyzją z 9 sierpnia 2019 roku, organ ZUS odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

[decyzja z 9 sierpnia 2019 roku w aktach emerytalnych]

K. M. 28 lipca 2023 roku ponownie złożył wniosek o emeryturę.

[wniosek o emeryturę z 28 lipca 2023 roku w aktach emerytalnych]

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2023 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu powyższego wniosku przyznał wnioskodawcy emeryturę w kwocie 5315,73 zł od 1 lipca 2023 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Organ jednocześnie odmówił przyznania rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ na wymagane 15 lat pracy w ww. warunkach organ nie zaliczył okresu od 1 maja 1975 roku do 31 grudnia 2008 roku w S. (...) w K. na stanowisku kierowcy ciągnikowi, ponieważ brak informacji czy przy pomocy ciągnika były wykonywane wyłącznie prace transportowe. Organ wskazał także, że brak jest informacji czy wnioskodawca po powrocie z wojska powrócił na to samo stanowisko.

[decyzja z 11 sierpnia 2023 roku o przyznaniu emerytury – k. 13-15 akt emerytalnych ZUS]

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w aktach niniejszej sprawy, w załączonych do akt sprawy aktach ZUS, aktach osobowo-płacowych wnioskodawcy oraz na podstawie osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawcy oraz powołanych w sprawie świadków. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę. Zeznania świadków K. J., K. K. oraz K. G. – osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron, a jednocześnie pracowników pracujących w tym samym czasie w S. (...) w K. nie budzą wątpliwości przy ocenie ich wiarygodności, nie są wzajemnie ze sobą ani z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów sprzeczne, wzajemnie ze sobą korespondują.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie czy wnioskodawcy przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Kwestią sporną było przy tym to czy wykonywane przez wnioskodawcę prace w S. (...) w K. na stanowisku kierowcy ciągnikowego można uznać za pracę w warunkach szczególnych.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 164 ze zm.), ustawa określa warunki nabywania prawa do emerytur i rekompensat przez niektórych pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, zwanych „emeryturami pomostowymi”, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.).

Zgodnie z art. 2 pkt 5 tej ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszący co najmniej 15 lat.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 powoływanej ustawy, rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu

podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

[tak: M. Z. - Komentarz do art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX, tak też wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31 marca 2016 roku, III AUa 1899/15 – LEX 2044406]

Art. 23 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi, że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę.

A zatem należy wskazać, prawo do rekompensaty, zgodnie z powyższą ustawą, mają osoby urodzone po 31 grudnia 1948 roku, które przed 1 stycznia 2009 roku wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Należy wskazać, że art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty: 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej, 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat. Przesłanka negatywna została zawarta w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jest nią nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Bezspornym jest w rozpoznawanej sprawie jest, że wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury pomostowej ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Stosownie natomiast do treści art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej z 1998 roku, stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z § 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W świetle § 2 ust. 1 wskazanego rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić. [tak: wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)]

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Okresy pracy w warunkach szczególnych wskazane w powołanym wyżej rozporządzeniu w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przez zainteresowanego, przed Sądem wszelkimi środkami dowodowymi, a przewidzianymi przez kodeks postępowania cywilnego, a w szczególności dokumentami z osobowych akt pracowniczych, zeznaniami świadków, a także przesłuchaniem stron.

[tak: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 roku - III UZP 5/85 LEX nr 14635, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 roku - (...)LEX nr 14630 uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku - III UZP 6/84 LEX nr 14625]

Reasumując powyższe rozważania przyjąć należało, iż w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych, którymi związany jest ZUS we własnym postępowaniu. Tym samym pomimo nie przedstawienia stosownych dokumentów lub też stosownych zaświadczeń Sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego może uznać, że w określonym czasie wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, w szczególności dokumentacja pracownicza, a także zeznania wnioskodawcy oraz świadków, w istocie potwierdził, że w okresie od 10 maja 1975 roku do 31 grudnia 2008 roku (a więc przez 33 lata 7 miesięcy i 21 dni) wnioskodawca stale, w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace ujęte w punkcie 2 oraz 3 w dziale VIII (w transporcie i łączności) wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) będąc zatrudnionym w S. (...) w K. na stanowisku kierowcy ciągnikowego. Będąc zatrudnionym na tym stanowisku, wnioskodawca jeździł po drogach publicznych – powiatowych i wojewódzkich ciągnikiem U. 365 z dwoma przyczepami, a następnie, od 1990 roku samochodem J. o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, do którego również przyczepiano przyczepę. W czasie pracy w S. (...) wnioskodawca woził płody rolne. W okresie letnim woził pomidory do przetworni w Ł. także truskawki i brukselkę, a w okresie jesiennym – jabłka, śliwki, a także buraki z punktów skupu do cukrowni w G. i D.. Z kolei w okresie zimowym wnioskodawca woził piach i sól z K. do utrzymania dróg. Wnioskodawca przewoził także: nawozy, kredę z K. oraz wapno z S.. Wnioskodawca woził także węgiel, gdyż spółdzielnia, w której pracował odwołujący wykonywała także usługi transportowe węgla na rzecz GS. Wnioskodawca nie wykonywał czynności związanych z naprawą traktorów.

Wnioskodawca w okresie zatrudnienia w S. (...) co prawda sporadycznie pracował na kombajnie zbożowym (...), a także wykonywał obowiązki traktorzysty, to jednak zasadniczo był kierowcą prowadzącym wcześniej wymienione pojazdy po drogach publicznych. Zastępował on wówczas pracowników spółdzielni przebywających na urloпах, gdyż mieszkał blisko. Z kolei okresie od 2 lipca do 22 sierpnia 2004 roku ubezpieczony nie jeździł samochodem J., gdyż brał udział w akcji żniwnej, podczas której kosił zboże kombajnem (...). Oprócz ww. sporadycznie wykonywanych prac polowych, odwołujący nie pracował w polu, a jedynie jako kierowca jeżdżący ciągnikiem po drogach.

Należy zauważyć, że okresowo wykonywane przez ubezpieczonego prace polowe z użyciem kombajnu lub traktora również należy zakwalifikować jako prace w szczególnych warunkach ujęte w 3 w dziale VIII (w transporcie i łączności) wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Warto tu zwrócić uwagę, że skoro incydentalne (sporadyczne), uboczne i krótkotrwałe - w stosunku do czynności podstawowych kwalifikowanych jako praca w szczególnych warunkach - wykonywanie czynności w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia, nie stanowi podstawy do wyłączenia ich wykonywania z okresów szczególnego zatrudnienia dla celów emerytalnych, to tym bardziej sporadyczne i

krótkotrwale wykonywanie czynności w narażeniu na inne czynniki ryzyka, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, nie będzie stanowić podstawy do wyłączenia ich wykonywania z okresów szczególnego zatrudnienia dla tych celów.

[por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2016 roku, I UK 269/15, LEX nr 1999817]

Prace kierowców ciągników i kombajnów zostały, bowiem, zaliczone do prac wykonywanych w szczególnych warunkach, czyli prac o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości i wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne bądź otoczenia. W związku z tym przyjęcie, że tylko kierowcy ciągników czy kombajnów zatrudnieni w firmach transportowych wykonywali pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ust. 2 u.e.r.f.u.s., wypaczałoby sens tej regulacji, bowiem, ze względu na ich specyfikacje, pojazdy te wykorzystywane są do określonych dla nich czynności, w tym prac polowych, z którymi wiąże się także szereg czynności transportowych.

[tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 24 maja 2016 roku, III AUa 2172/15, LEX nr 2079183]

Przyjęcie, że tylko kierowcy ciągników czy kombajnów zatrudnieni w firmach transportowych wykonywali pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 748), wypaczałoby sens tej regulacji, bowiem, ze względu na ich specyfikacje, pojazdy te wykorzystywane są do określonych dla nich czynności w tym prac polowych, z którymi wiąże się także szereg czynności transportowych.

[tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 14 października 2015 roku, III AUa 525/15, Legalis nr 1360618]

Nie można uznać, że praca kierującego ciągnikiem jest zawsze pracą „w transporcie”, nawet jeżeli kierujący niczego nie transportuje, lecz wykonuje przy pomocy ciągnika prace polowe. Umieszczenie stanowisk traktorzysty i kombajnisty w dziale VIII (w transporcie i łączności) wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), mimo ujęcia ich odrębnie od pracy kierowcy samochodów ciężarowych, autobusów i pojazdów specjalistycznych, wiąże szkodliwość tejże pracy nie z faktem prowadzenia tychże pojazdów, lecz z faktem prowadzenia pojazdów przy uwzględnieniu specyfiki „technologii” pracy w transporcie i łączności oraz obciążeń psychofizycznych związanych z uczestnictwem takich pojazdów w ruchu publicznym.

[tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 marca 2015 roku, III AUa 713/14, Legalis nr 1242626]

W świetle powyższych okoliczności Sąd uznał, że w okresie pracy w S. (...) w K., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku kierowcy ciągnikowego, wskazaną w wykazie A, dział VIII, poz. 3 „Prace w transporcie i łączności” pod poz. 3 – prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych. Prace te zostały, również, wymienione w akcie resortowym, tj. w uchwale nr 24 Zarządu Krajowego Związku (...) z dnia 31 marca 1986 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych Kółek Rolniczych – w Wykazie A Dziale VIII „W transporcie i łączności” pod poz. 3 „Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych” w pkt 1 – kierowca ciągnika. Pracę wykonywaną przez ubezpieczonego w okresie, gdy pracował jeżdżąc samochodem J. można by zakwalifikować jako wskazane w wykazie A, dział VIII, poz. 3 „Prace w transporcie i łączności” pod poz. 2 – prace kierowców „Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.”

Co więcej, nawet gdyby nie zaliczyć do okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie od 2 lipca do 22 sierpnia 2004 roku pracy przy żniwach, a także okazjonalnie wykonywanej pracy w zastępstwie za pracowników zwykle jeżdżących na kombajnie, którzy przebywali na urlopie, to biorąc pod uwagę, że wnioskodawca do 31 grudnia 2008 roku pracował w S. (...) w K. na stanowisku, polegającym na kierowaniu ciągnikiem lub samochodem ciężarowym o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, łącznie ponad

33 lata, z pewnością przepracował jako kierowca ciągnika w transporcie oraz kierowca samochodu ciężarowego wymagany okres 15 lat.

Podsumowując, na tle powyższego stwierdzić należało, że wnioskodawca spełnia wymóg posiadania co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, gdyż Sąd Okręgowy uznał, że, w okresie od 10 maja 1975 roku do 31 grudnia 2008 roku, wykonywał pracę w ww. warunkach. Tym samym wnioskodawcy przysługuje prawo do spornego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 1 lipca 2023 roku, tj. od początku miesiąca, w którym ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

O kosztach procesu w punkcie drugim w stosunku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika, Sąd ustalił przy tym zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1964).